

Motion till riksdagen 2023/24:683

av **Rebecka Le Moine (MP)**

Nollvision mot illegal jakt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att komma till botten med den illegala jakten i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta en nollvision för illegal jakt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa utbetalningen från Viltvårdsfonden till organisationer som har som vision att inga vargar ska finnas i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbetalningen från Viltvårdsfonden bör villkoras med att de organisationer som tar del av pengarna också kan presentera en handlingsplan för att motarbeta illegal jakt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Bakgrund

Mängden stora rovdjur minskar runt om i världen, och de lever på allt mindre ytor. Samtidigt spelar rovdjuren och toppredatorerna en viktig ekologisk roll, då de påverkar flera andra arter i långa händelsekedjor. När rovdjurspopulationerna minskar, minskar även deras möjlighet att fylla sin ekologiska roll. Deras roll som rovdjur kan inte ersättas av mänsklig jakt, då vi till exempel inte kan efterlikna rovdjurens selektiva jakt. I Sverige finns fyra arter av stora rovdjur: varg, lodjur, björn och järv. Dessa har vi förbundit oss att bevara, enligt våra nationella miljömål (Ett rikt växt- och djurliv) samt konventionen om biologisk mångfald.

Järven (*Gulo gulo*) är i Sverige klassad som Sårbar (VU) på den svenska rödlistan, är fridlyst och är med i habitatdirektivet samt i Bernkonventionens bilaga II. Efter den senaste inventeringen uppskattas antalet järvar till mellan 572 och 891 individer i Sverige. Antalet har minskat med nästan 20 procent sedan 2012. Järven ligger under referensvärdet för gynnsam bevarandestatus, som är minst 600 individer.

Lodjur (*Lynx lynx*), är klassat i hotkategorin sårbar (VU) på den svenska rödlistan 2020, samt listad i EU:s habitatdirektiv, Cites och Bernkonventionen bilaga II. Enligt den senaste inventeringen från vintern 2020–2021 finns det mellan 1 052 och 1 436 lodjur i Sverige. Antalet har minskat med 27 procent sedan 2009.

Brunbjörn (*Ursus arctos*) är Nära hotad (NT) enligt den svenska rödlistan och är fridlyst. Den tillhör också EU:s habitatdirektiv, är listad i Cites och Bernkonventionens bilaga II. Naturvårdsverkets populationsberäkning från 2017 visar att det finns cirka 2 900 björnar i Sverige. Sen dess har ett stort antal björnar skjutits i licensjakten, 622 björnar år 2022 och 649 år 2023.

Vargen (*Canis lupus*) är klassad som Starkt hotad (EN) på den svenska rödlistan 2020, och ingår i habitatdirektivet (bilaga 2, prioriterad art och bilaga 4), Bernkonventionen II och står listad i Cites. Enligt inventeringen som genomfördes den 1 okt 2020–31 mars 2021 fanns det 312–513 vargar i Sverige, inklusive vargindivider som dödats i licensjakt och skyddsjakt.

Stoppa den utbredda illegala jakten

Ett stort och utbrett problem i Sverige är den illegala jakten, som särskilt drabbar varg. En grupp forskare i det skandinaviska vargforskningsprojektet Skandulv vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, har gjort en stor studie om varför vargar försvinner. Den blev klar 2020 och visar också att ett stort antal med all sannolikhet dödas illegalt.

Forskarna använde data från 444 revirmarkerande vargar som identifierats med hjälp av DNA under inventeringarna 2001–2017. 77 av vargarna hade också sändarhalsband och kunde spåras på det viset. Vargarna försvann under den här perioden, och forskarna undersökte hur många som hade dött av kända orsaker och hur många som försvunnit.

101 vargar föll bort från studien av olika orsaker. Av de 343 som var kvar hade 103 dödats vid laglig jakt och 31 hade dödats i trafiken eller dött av naturliga orsaker. Det var också klarlagt att 20 vargar hade dödats illegalt. Men de allra flesta, 189 vargar, hade bara försvunnit spårlöst. ”Vi tror att den största delen av försvinnandena beror på illegal jakt”, säger en av dem som arbetat med studien.

En utredning bör tillsättas för att komma till botten med den illegala jakten i Sverige, med en uttalad nollvision för illegal jakt.

Villkora pengar från Viltvårdsfonden

Samtidigt som Jägarförbundet får ta del av Viltvårdsfonden bedriver de sin egen rovdjurspolitik med hjälp av dessa pengar. Det gör att man sitter på dubbla stolar, vilket är den slutsats som dras i offentliga utredningar från 1997, 2003, 2004 och 2007.

Dessutom utgår 7 miljoner kronor till Jägarnas Riksförbund, som har en uttalad ”nollvision” för en art som finns med i EU:s art- och habitatdirektiv. Deras vision är alltså att vi ska utrota vargen från Sverige, vilket helt strider mot både demokratiskt fattade miljömål och miljölagen. Antingen bör organisationen anta en annan vision eller så bör finansieringen stoppas.

Vidare bör alla som tar del av Viltvårdsfonden också presentera en handlingsplan för att motarbeta illegal jakt.

Rebecka Le Moine (MP)